

Õiguskantsler

Esimees Meelis Eerik
Eesti Kohtunike Ühing
meelis.eerik@kohus.ee

Teie nr

Meie 21.06.2013 nr 6-1/130391/1302831

Lõppvastus

Austatud Eesti Kohtunike Ühingu esimees

Tänan Teid veelkord avalduse eest, milles palusite kontrollida kohtute seaduse § 84 lg 2 ja avaliku teenistuse seaduse § 146 p 13 põhiseaduspärasust.

Teie ning Justiitsministeeriumi toodud¹ argumentide kaalumise ning kohtunike sotsiaaltagatiste süsteemi tervikuna vaatlemise tulemusel leian, et kohtunike puhkuse vähendamine on küll tuntavalt negatiivse märgilise tähendusega, kuid ma ei tuvastanud selle vastuolu põhiseadusega ei õiguspärase ootuse ega võrdse kohtlemise põhimõtte osas.

Nõustun põhimõtteliselt justiitsministri seisukohaga õiguspärase ootuse põhimõtte järgimise osas, s.t pean üleminekuaga piisavaks. Võrdse kohtlemise põhimõtte osas võrdlesin kohtunike ja pikema puhkuse võimalusega eriteenistujate teenistustagatise ja -tingimusi üldiselt ning leidsin, et nende n-ö paketiina vaatlemisel (eriti arvestades kohtuniku kõrgemat palka ühelt poolt ja vaadeldud eriteenistustes üldjuhul kaasnevat kõrgemat ohtu elule ja tervisele teiselt poolt) ei ole kohtunike puhkuse vähendamine põhiseadusega vastuolus.

Lisan, et ma ei näe ka vastuolu Teie pöördumises rõhutatud kohtuniku sõltumatuse tagamise nõudega. Puhkus on küll kohtuniku sotsiaaltagatis, kuid minu hinnangul ei ole see (erinevalt näiteks piisava teenistustasu nõudest) otseselt suunatud mitte kohtuniku sõltumatuse, vaid kohtuniku tööväime ja piisava arvu kohtunikuks kandideerijate (ehk kokkuvõttes kohtusüsteemi üldise tõhusa toimimise) tagamisele.

Samas jään siiski jagama Eesti Kohtunike Ühingu muret kohtunike puhkuse vähendamise osas. Veel enam tunnen aga muret kohtunike kohati väga suure töökoormuse pärast (see seondub kaudselt ka puhkuse pikkusega) ning juhtisin sellele justiitsministri tähelepanu, paludes jätkata kohtuniku töökoormuse vähendamiseks kohaste meetmete rakendamist (pöördumine justiitsministri poole lisatud).

¹ Justiitsministeeriumi vastus lisatud.

Lisaks pean oluliseks kontrollida alates 01.07.2013 ametisse asuvate kohtunike suhtes kohtute seaduses seni ettenähtud ametipensionide kaotamise² põhiseaduspärasust (kohtuniku sõltumatuse piisavate tagatiste nõude osas tulenevalt PS § 147 lõikest 4). Alustasin seetõttu selles küsimuses menetlust omal algatusel ja esitasin justiitsministrile ühtlasi teabe nõudmise.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Indrek Teder

Lisad: Õiguskantsleri teabe nõudmine justiitsministrile, 1 eks 4-l lehel;
Justiitsministri vastus õiguskantsleri teabe nõudmisele, 1 eks 5-l lehel.

² Vt Eesti keskmise palgaga seotud ametipalkade maksmise ajutise korralduse seaduse, kõrgemate riigiteenijate ametipalkade seaduse ja kohtute seaduse muutmise seadus (RT I, 29.12.2012, 1).